

การศึกษาประสิทธิผลการประยุกต์ใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์
The Study Effectiveness of Implementation of Development Strategic Plan for
Phetchabun Province

วิฑูรย์ วีรศิลป์¹

Witoon Weerasin¹

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

Email : Witoon.vwee@neu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษากระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านแผนยุทธศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 25 รูป/คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพทั่วไปของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและศักยภาพของจังหวัด 2. กระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ ได้แก่ 1) การศึกษาแผนยุทธศาสตร์ 2) การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลไปปฏิบัติ 3) การติดตามประเมินผล 4) สรุปผล 3. ประสิทธิผลการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ ด้านความพึงพอใจของพนักงาน 1) ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจของกรมมุ่งหวังให้บุคลากรปฏิบัติงาน โดยความถูกต้อง 2) ผู้บังคับบัญชาให้กำลังใจตลอดการปฏิบัติภารกิจ 3) มีการบูรณาการในองค์กร 4) การสนับสนุนจากผู้บริหารการให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหาร 5) การควบคุมองค์กรมีกฎระเบียบข้อบังคับตลอดจนการบังคับบัญชาโดยตรง 6) มีระบบการให้รางวัล 7) มีการบริหารจัดการด้วยความซื่อสัตย์ ด้านความพึงพอใจของประชาชน 1) ประชาชนมีความเข้าใจและมีความกระตือรือร้นที่จะรู้ว่า

¹ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Faculty of Social Sciences and Humanities Northeastern University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 25 พฤษภาคม 2563; แก้ไขบทความ: 5 กรกฎาคม 2563; ตอรับรับการตีพิมพ์: 14 กรกฎาคม 2563

คนได้อะไรจากแผนยุทธศาสตร์ฯ 2)บางประเด็นและบางโครงการยังไม่ตรงเป้าหมายเพราะการระดมคนไม่หลากหลาย ยังยึดแนวทางเดิมที่สั่งการมาจากส่วนกลาง 3)ภาครัฐมีส่วนร่วมในการทำให้ประชากรระดับรากหญ้ามีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

คำสำคัญ : 1. ประสิทธิภาพ 2. แผนยุทธศาสตร์ 3. การพัฒนา

ABSTRACT

The objective of the research article were 1) to study Phetchabun's development strategic plan, 2) to study the process of bring Phetchabun, development strategic plan into action, 3) to study effectiveness the of Phetchabun development strategic plan in to action. This research uses qualitative research bring methodology. The data was collected from in-depth interviews by purposive selection from 25 experts on strategic planning, professionals, provincial administrators and stakeholders. The tool for collecting data was structured interview.

The research results were found that: 1. General condition of the Phetchabun province prepared provincial development strategic plan in accordance with government policy and potentials of province. 2. The process of implementing the provincial development strategic plan consisted of 4 steps: 1) the study of the strategic plan 2) implementation of the strategic development plan 3) monitoring and evaluation 4) Performance summary 3. As for Effectiveness of the implementation of Phetchabun's development strategic plan, was found that: Satisfaction of employees, the results were found that : 1) the superiors paid attention, organizations needed personnel to work with accuracy, 2) the superiors encouraged all time 3) there was integration in the organizations, 4) there was support and assistance from executives and superiors, 5) on control, organizations had rules, regulations and direct supervision 6) there was a reward system, 7) there was management of conflict. On satisfaction of people, the results were found that: 1) The people understood and were eager to know what they got from strategic plan 2) Some issues and projects were not targeted because the mobilization of people was not diversified, direction was from the central 3) The government participated in making the grassroots population more profitable and more satisfactory.

Keywords : 1. Effectiveness 2. Strategic Plan 3. Development

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78(1) ได้บัญญัติให้รัฐต้องบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืนโดยต้องส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยมีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนา โดยสำนักงาน ก.พ.ร. ในฐานะหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ได้มีการกำหนดแนวคิดการบริหารยุทธศาสตร์ขึ้นมา เพื่อช่วยให้องค์กร มีทิศทางชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางที่ต้องการ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 มาตรา 52 วรรคสาม มาตรา 53/1 และมาตรา 53/2 กำหนดเรื่องราชการส่วนภูมิภาคในส่วนจังหวัด หรือกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น(ดำรงวัฒนา, 2544 : 134)

จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อมุ่งพัฒนาหน่วยงานราชการ ให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงขึ้น มีความสามารถในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางที่รัฐบาลกำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1)การกำหนดยุทธศาสตร์ 2)การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และ 3)การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ในการบริหารยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดให้มีการนำไปปฏิบัติและบังเกิดผลนั้น ต้องเกี่ยวข้องกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงการจัดการความรู้ การบริหารความเสี่ยง การถ่ายทอดตัวชี้วัดของหน่วยงานสู่ระดับบุคคล ความคิดริเริ่มจำกัด การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมจากผลการดำเนินโครงการของจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ผ่านมาได้ชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงประการหนึ่งว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ที่จังหวัดได้ปฏิบัติและจัดทำขึ้น ยังมีแนวปฏิบัติที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ทำการทบทวนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560) โดยมีวิสัยทัศน์ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้อยู่มาเยือนจังหวัดเพชรบูรณ์จะมุ่งส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ใช้ศักยภาพทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่น พร้อมกับการพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมอย่างยั่งยืน เพื่อให้ไปสู่การเป็นเมืองแห่งความสุขของคนอยู่และผู้อยู่มาเยือน และ

ค่านิยมมีจิตบริการมีธรรมาภิบาลทำงานเป็นทีมเป้าประสงค์โดยรวม 1) เศรษฐกิจของจังหวัดมีการขยายตัวในอัตราที่เหมาะสมอย่างยั่งยืน 2) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรม และการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 3) สังคมและชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่เย็นเป็นสุข ความเหลื่อมล้ำลดลง 4) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลคุ้มค่า และมีใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความมั่นคงของคนและชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบูรณ์, 2562 : ออนไลน์)

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาประสิทธิผลการประยุกต์ใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากวิสัยทัศน์จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ว่า ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือนเป็นที่กล่าวขานของคนทั่วไปว่าเป็นจริงตามที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบูรณ์ ในแต่ละปีมีประชากรและนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจึงต้องการที่จะศึกษาประสิทธิผลการประยุกต์ใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเป็นแนวทางให้จังหวัดได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางให้แก่จังหวัดอื่นๆ ในการนำแผนยุทธศาสตร์ฯ ไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2.2 เพื่อศึกษากระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ
- 2.3 เพื่อศึกษาประสิทธิผลการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ได้ทราบกระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ
- 3.2 ได้ทราบประสิทธิผลการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ
- 3.3 ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปประกอบการพิจารณาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ ปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชนและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ

จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างได้ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม จำนวน 25 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

5. ผลการวิจัย

5.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบไปด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 20 กลยุทธ์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงของคนและชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และมีกลยุทธ์ดังนี้ 1) ส่งเสริม/พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย 2) พัฒนาแหล่งน้ำ/โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร 3) ส่งเสริม/พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย 4) ส่งเสริม/เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย 5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา(R&D) การบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ 6) พัฒนาระบบบริหารจัดการและปัจจัยพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว 7) สร้าง พื้นฟู พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็นจุดขายของการท่องเที่ยว 8) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 9) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุก สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ 10) ส่งเสริมและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และเกษตรให้เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า 11) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตด้านโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา การสาธารณสุขและการบริการภาครัฐแก่ประชาชน 12) พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยการสร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้และเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม/จิตสานึกตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดรายจ่าย 13) เสริมสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 14) เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการ อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 15) เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติธรรมชาติและ 16) การจัดการองค์ความรู้และการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 17) ส่งเสริม พัฒนาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งเหลือใช้ เพื่อความมั่นคงทางพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 18) พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาศักยภาพ การผลิต แรงงาน การบริหารจัดการ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 19) เพิ่มและพัฒนาประสิทธิภาพการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ และ 20) พัฒนาคาดสินค้าเกษตรและยกระดับมาตรฐานสินค้า

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์และการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลและความอยู่ดีกินของประชากร

5.2 ผลการศึกษากระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่ามี 4 ขั้นตอน คือ 1)การศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นขั้นตอนการศึกษาแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เพื่อกำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรมและมีความพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ 2)การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการแก่หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอย่างถ่องแท้ เพราะคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจในแผนยุทธศาสตร์และลงมือปฏิบัติ 3)การติดตามประเมินผล เป็นขั้นตอนการประเมินผลเน้นการบริหารยุทธศาสตร์ โดยพิจารณาจากกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานซึ่งมีความสำคัญกับการประเมินผลตามตัวชี้วัดที่เป็นตัวขับเคลื่อน และจะต้องมีการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ว่าราชการจังหวัด มีทั้งมองงานในเชิงรุก คือ กำหนดให้อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้เป็นกรอบในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และมองงานเชิงรับ 4)สรุปผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ หากพบว่าผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย หรือต้องปรับแผนการดำเนินงานใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือหากพบว่าผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่พบว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ต่ำต้องพยายามยกระดับเกณฑ์หรือระดับ เป้าหมายให้สูงขึ้นจากการศึกษากระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ทั้ง 4 ขั้นตอนแล้วไปปฏิบัติแล้ว พบว่า การปฏิบัติงานไปเป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดและทำให้เกิดปัญหาตามมา

5.3 ผลการศึกษาประสิทธิผลการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติพบว่า 1)ด้านเศรษฐกิจรายได้รายจ่ายและหนี้สินครัวเรือน เหลือเงินเฉลี่ย 931 บาทต่อเดือน กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อยที่สุดได้แก่กลุ่มคนงานในภาคเกษตร 5,249 บาท ต่อเดือน 2) ด้านการเกษตร ผลการผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นและผลการผลิตที่ลดลง เกิดจากการที่เกษตรกรวิเคราะห์จากปีที่ผ่านมาว่า ผลผลิตการเกษตรชนิดใดราคาแพงก็จะปลูกพืชชนิดนั้นๆ เพิ่มขึ้นในปีต่อมา และทำให้ผลผลิตในปีที่ผ่านมาที่มีผลผลิตมากลดลง 3)ด้านการปลูสัตว์ด้านการเลี้ยงสัตว์มีราคาตีเพิ่มขึ้นและการเลี้ยงก็เพิ่มขึ้นแสดงถึงความต้องการยังมีมากพอที่จะดำเนินการ 4)ด้านการอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมมีการหดตัวเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาและการขอแจ้งเลิกกิจการโรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้นผลกระทบจากระบบเศรษฐกิจระดับประเทศ 5)ด้านการท่องเที่ยวจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ใน 12 จังหวัดห้ามพลาด 6)ด้านการลงทุนการลงทุนของจังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ในภาวะหดตัว 7)ด้านการจ้างงาน การจ้างงานอยู่ในภาวะชะลอตัว 8)ด้านการเงินและสินเชื่อปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น 9)ด้านการคลังการใช้จ่ายภาครัฐหดตัว

โดยมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากคลังต่ำกว่าปีที่ผ่านมาจากการศึกษาดังกล่าวพบว่าประสิทธิผลในแต่ละด้านของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น มีทั้งเพิ่มขึ้น สิ่งเพิ่มขึ้นคือการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอาศัยคนภายนอก ส่วนสิ่งที่ลดลงคือส่วนที่มีปัจจัยในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ และประชาชนในจังหวัดที่จะต้องให้ความสำคัญเหล่านี้เป็นเบื้องต้น

ความพึงพอใจของพนักงานในการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ พบว่า 1)ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจในรายละเอียดและความสำคัญในรายละเอียดของการดำเนินการ ในองค์กรองค์กรมุ่งหวังให้บุคลากรปฏิบัติงานต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับความถูกต้องในรายละเอียดต่างๆ ก็พร้อมที่จะปฏิบัติด้วยความจริงใจไม่ถือว่าเป็นการบังคับ 2)ผู้บังคับบัญชาให้กำลังใจตลอดการปฏิบัติภารกิจ 3)การให้ความสำคัญกับบุคคลการตัดสินใจหรือดำเนินการต่างๆ ในองค์กรพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อบุคลากรในองค์กรมากน้อยเพียงไรเป็นการพิจารณาถึงลักษณะขององค์กรด้านการให้ความสำคัญของบุคลากรที่ผู้ได้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญ 4)มีการมอบหมายงานเป็นทีมผู้ปฏิบัติมองว่าไม่เป็นการลูกเลเยและโดดเดี่ยว 5)มีการทำงานเชิงรุกองค์กรให้ความสำคัญกับระดับของการแข่งขันและการปฏิบัติงานเชิงรุกของบุคลากรในองค์กรองค์กรกระตุ้นหรือเน้นการแข่งขันมากกว่าการให้ทุกอย่างดำเนินไปเรื่อยๆ หรือตามยถากรรมมากน้อยเพียงไร 6)มีการบูรณาการในองค์กรคือระดับของการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานย่อยๆ ในองค์กรการสนับสนุนให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานย่อยการปฏิบัติที่สอดคล้องกลมกลืนกันของหน่วยงานย่อยในองค์กร 7)การสนับสนุนจากผู้บริหารการให้ความช่วยเหลือและการสนับสนุนต่อผู้ได้บังคับบัญชาของผู้บริหาร 8)การควบคุมองค์กรมีกฎระเบียบข้อบังคับตลอดจนการบังคับบัญชาโดยตรงในการควบคุมพฤติกรรมของบุคลากรเพื่อให้งานที่รับมอบหมายดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย 9)มีระบบการให้รางวัลการให้รางวัลจากผลงานของบุคลากรมากกว่าการให้รางวัลจากความสนิทกันระบบอาวุโสหรือความชอบส่วนตัวเมื่อผลงานบรรลุวัตถุประสงค์ 10)มีการบริหารจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งเรื่องการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์และเรื่องส่วนตัว 11)รูปแบบการติดต่อสื่อสารได้แก่ระดับของความเป็นทางการในการติดต่อสื่อสารตามสายการบังคับบัญชา

ความพึงพอใจของประชาชนในการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ พบว่า 1)ประชาชนมีความเข้าใจและมีความกระตือรือร้นที่จะรู้ว่าตนได้อะไรจากแผนยุทธศาสตร์ฯ นอกจากนี้ บางคนได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทำได้ยาก ชาวบ้านยังเชื่อผู้อาวุโสในเรื่องการประกอบอาชีพ และมีความพึงพอใจ หากได้ฟรี ถ้ามีเงื่อนไขก็เป็นไปได้ยาก 2)ในภาพรวม ภาคธุรกิจเอกชนเปิดกว้างมาก มีความรู้สึกที่ดี มีความพึงพอใจ และเข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้ในและตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 3)ภาคเอกชนมีความเห็นว่าการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด บางประเด็นและบางโครงการยังไม่ตรงเป้าหมายเพราะการระดมคนไม่หลากหลาย ยังยึดแนวทางเดิมที่สั่งการมาจาก

ส่วนกลางโดยใช้หนังสือด่วนมากมาโดยตลอด 4)จังหวัดได้ประเมินว่าประชาชนร้อยละ 70 มีความพึงพอใจแผนยุทธศาสตร์ 5)ความพึงพอใจของประชาชน เป็นตัวแปรที่มีความผันแปรมาก ต้องวัดกันหลายตัว แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์เรื่องยุทธศาสตร์ฯ แต่ก็ไม่มั่นใจว่าประชาชนมีความพึงพอใจหรือไม่ โดยเฉพาะงานบางประเภท ทำอย่างไร ประชาชนก็ไม่มี ความพึงพอใจ ถ้าไม่มีปัญหา ไม่มีการร้องเรียนก็ถือว่าดีแล้ว 6)การที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในการทำให้ประชากรระดับรากหญ้ามีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการเดินที่ถูกต้องและทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ 7)ส่วนใหญ่คาดหวังว่าต้องมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง จะเป็นบวกหรือลบ ไม่เป็นปัญหาทุกคนเข้าใจว่ามีข้อจำกัด ถ้ามีส่วนร่วมจะเป็นประโยชน์

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 กระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ มี 4 ขั้นตอน คือ 1)การศึกษาแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 2)การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติ 3)การติดตามประเมินผล 4)สรุปผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ โทสุวรรณ (2551 : ข) ได้ทำวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสู่ผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูญเสียงบประมาณ ประชาไม่ได้รับประโยชน์ เพราะผู้นำไม่สามารถทำแผนพัฒนาหรือการกำหนดโครงการได้ถูกต้องเพราะความรู้จากการ บริหารงานต่ำทำให้โครงการขาดคุณภาพประกอบกับบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานไม่เป็นไปตามหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการนำกลยุทธ์มาใช้และทำงานที่ไม่มียุทธศาสตร์ไปสู่เป้าหมาย นำมาซึ่งปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรและ ส่งผลกระทบต่อประชาชนและการบริหารการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในยุคโลกาภิวัตน์ ได้แก่ ประสิทธิภาพประชาธิปไตย ประสิทธิภาพการศึกษาและประสิทธิภาพเศรษฐกิจบวกกับภาวะผู้นำการศึกษาเทคโนโลยีทรัพยากรมนุษย์สิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพ การบริหารโครงการ การมีส่วนร่วมในโครงการ ความโปร่งใสของโครงการและโครงการมีผลกำไร

6.2 ประสิทธิภาพการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ไปปฏิบัติ 1)ประชาชนมีความเข้าใจและมีความกระตือรือร้นที่จะรู้ว่าตนได้อะไรจากแผนยุทธศาสตร์ฯ นอกจากนี้ บางคนได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทำได้ยาก ชาวบ้านยังเชื่อผู้อาวุโสในเรื่องการประกอบอาชีพ และมีความพึงพอใจ หากได้ฟรี ถ้ามีเงื่อนไข ก็เป็นไปได้อย่าง 2)ในภาพรวม ภาคธุรกิจเอกชนเปิดกว้างมาก มีความรู้สึกที่ดี มีความพึงพอใจ และเข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้ในและตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 3)ภาคเอกชนมีความเห็นว่าการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด บางประเด็นและบางโครงการยังไม่ตรงเป้าหมายเพราะการระดมคนไม่หลากหลาย ยังยึดแนวทางเดิมที่สั่งการมาจากส่วนกลางโดยใช้หนังสือด่วนมากมาโดยตลอด 4)จังหวัดได้ประเมินว่าประชาชน ร้อยละ 70 มีความพึงพอใจแผนยุทธศาสตร์ 5)ความพึงพอใจของประชาชนเป็นตัวแปรที่มีความผันแปรมาก ต้องวัดกันหลายตัว แม้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์เรื่องยุทธศาสตร์ฯ

แต่ก็ไม่มั่นใจว่าประชาชนมีความพึงพอใจหรือไม่โดยเฉพาะงานบางประเภท ทำอย่างไร ประชาชนก็
 ไม่มีความพึงพอใจ ถ้าไม่มีปัญหา ไม่มีการร้องเรียนก็ถือว่าดีแล้ว 6) การที่ภาครัฐมีส่วนร่วมในการทำให้
 ประชากรระดับรากหญ้ามีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการเดินที่ถูกทาง และทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ
 7) ส่วนใหญ่คาดหวังว่าต้องมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง จะเป็นบวกหรือลบ ไม่เป็นปัญหาทุกคนเข้าใจว่ามี
 ข้อจำกัด ถ้ามีส่วนร่วมจะเป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ ศิธรกุล (2556 : ข)
 ได้ทำวิจัยเรื่องผู้นำการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
 ภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ตัวของผู้นำการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
 จะต้องมีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรมในการประเมินการปฏิบัติงานหรือการพิจารณาความดี
 ความชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ยึดมั่นในเกียรติและศักดิ์ศรี มีความอดุสาหะ ขยัน อดทน มุ่งมั่นและ
 แสดงถึงความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติหน้าที่ และผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่
 ผู้ใต้บังคับบัญชาส่วนหลักความรับผิดชอบจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการใช้สติปัญญานั้นๆ
 เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไป มีความตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ ความสำนึก ต่อตนเอง
 ต่อองค์กรและสังคมพร้อมทั้งการใส่ใจต่อปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองมีความกระตือรือร้น ตลอดจน
 เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างและมีความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง เสียสละ
 ประโยชน์ความสุขส่วนตนเพื่อเพื่อความสุขของสังคม

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผู้บริหารควรสามารถนำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาทบทวนแผน
 ยุทธศาสตร์ ปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและความต้องการของประชาชนและเป็นไป
 ตามนโยบายของรัฐบาล

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ผู้บริหารควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารแผนยุทธศาสตร์การ
 พัฒนาจังหวัดในระดับต่างๆ

7.2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานให้คำปรึกษาด้านแผนยุทธศาสตร์การ
 พัฒนาจังหวัด

7.2.3 ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ ด้านการเกษตร การผลิต การตลาด
 ตามช่วงฤดูกาล การปลูก เก็บเกี่ยว และการขาย

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรทำการวิจัยปัญหาและอุปสรรคการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในดำเนินการ
 ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

7.3.2 ควรทำการศึกษาวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0

7.3.3 ควรทำการศึกษาวิจัยประสิทธิผลการดำเนินงานตามแนวทางประชารัฐของจังหวัด

8. เอกสารอ้างอิง

ดำรงค์ วัฒนา. (2544). ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ไพบุลย์ โปธสุวรรณ. (2551). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นสู่ผลสัมฤทธิ์: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบูรณ์. (2562). แผนยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบูรณ์. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2562. จาก <http://phchabun.nso.go.th>

สุรินทร์ ศิธรกุล. (2556). ผู้นำการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลวิจัยในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้กรุณาให้ข้อมูลต่างๆ ของปัญหาเพื่อให้ความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและการเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและให้ความกรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมสถาบันและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย